

La vida és bella

Dimecres 20 de maig Francisco Camps va complir el seu somni de declarar davant el Tribunal Superior de Justícia. Feia dies que es mostrava “molt feliç” per la citació judicial, i el seu posat en accedir-hi i eixir-ne ho confirmava. Però, en realitat, la imatge de la Generalitat Valenciana es ressent cada dia més de l’anomenat ‘cas Gürtel’.

El reguitzell d’imputats i de testimonis fa paüra.

Ironies de la història, l’estàtua eqüestre del rei Jaume I —“vergonya, cavallers, vergonya!”— assenyala el Tribunal Superior de Justícia valencià. Hi és a tocar, al Parterre, i dimecres 20 de maig feia la cara severa de sempre... O una mica més, encara. Era difícil de mantenir-se impertèrrit amb el rebombori que hi havia a la vora, on s’amuntegaven una munió de càmeres de tota mena i periodistes de condició diversa. De programes d’humor, fins i tot.

Francisco Camps, el primer president valencià imputat de la història —en els 25 anys d’aquesta publicació mai no havíem publicat una fotografia com la que encapçala l’article—, va arribar-hi alegre, distès. Ja ho deia, ja, que tenia unes “ganes boges” de declarar davant la justícia. Feia dies que el cap del Consell es mostrava “molt feliç” per haver de visitar el TSJ. Era dia de festa gran, però cap dels seus tres fills no va deixar d’anar a classe per fer-li costat. Com a acompanyants

de luxe hi havia la seua *esposa política*, Rita Barberà, i els tres vice-presidents del Consell. La plana major no podia faltar al més gran esdeveniment que s’ha celebrat els últims anys a València, i mira que n’hi ha haguts. Ni els bòlids ni els velers ni el papa Ratzinger no van ser escrutats més de prop per tants reporters gràfics. Es confirma, per tant, el balafament de recursos públics. Si Generalitat i Ajuntament pretenen que “tothom ens mire”, n’hi ha prou amb 13.000 euros en vestits, 3.000 en entrades de circ i alguna polsereta. La relació *despesa – impacte mediàtic* és molt més rendible.

En tot cas, el somriure de Camps en accedir a la sala de segur que amagava una ràbia immensa. Aquell mateix matí s’havia sabut que, en un conversa telefònica interceptada feia temps per la policia, *Alvarito Pérez* —àlies *el Bigotes*, gerent d’Orange Market— s’hi referia a Camps com “el Curita”. El seu “amiguito del alma”, aquell a qui s’estima “un huevo”, aquell de qui esperava que li fora lleial “durante toda tu vida”... Li deia *Curita*, quan parlava amb Francisco

Amb corbata roja, el secretari general del PP, Ricardo Costa. Dalt, amb ulleres, l'ex-cap de gabinet de la Conselleria de Turisme, Rafael Betoret.

Correa, el presumpte cap de la trama Gürtel, que al País Valencià ha obtingut més de 8 milions d'euros en contractes públics, bona part dels quals sense cap concurs previ.

De fet, el "ratito largo" que pronosticà Camps perquè tot plegat quede "en nada" pot allargar-se molt més que no s'esperava. El jutge instructor del cas, José Flors, ha citat a declarar 35 alts funcionaris de vuit conselleries que van encarregar serveis a Orange Market, i també ha encomanat informes pericials que determinen si, en efecte, les adjudicacions van fer-se al marge de la llei.

Sant Francisco Màrtir. Com que la cosa es dilata, Camps ha recorregut al seu bomber de capçalera, Rafael Blasco. Després d'haver-lo degradat a l'executiu —ocupa la conselleria menor, Immigració i Ciutadania—, ara no sols el situa al davant del comitè electoral que ha de conduir el PP a una nova victòria abassegadora a les urnes —una victòria que seria balsàmica i que els conservadors mirarien de vendre com una absolució—, sinó que també deixa a les seues mans l'organització d'actes multitudinaris que el reforcen i que el facen víctima d'una oposició "incapaç de vèncer a les urnes" que "no sap com desfer-se del PP".

Dins aquesta estratègia s'insereixen els dos esdeveniments a què Camps va acudir dilluns 18, la vigília —en principi— de la seua declaració davant Flors. En realitat, la visita al TSJ no va tenir lloc fins el dia 20, però perquè Camps va

poder retardar-la amb l'excusa que el seu advocat tenia un altre judici el 19. Fora com fora, era impossible de deslligar el canvi de calendari de la sensació que jugaria amb avantatge, perquè no ser el primer a passar per la sala li permetia de saber les preguntes que feia el jutge Flors... Tot i el risc de tenir el seu telèfon interceptat per ordre judicial. Sempre hi ha alguna estança lliure de micròfons, per a evitar les possibles intromissions.

Blasco, ex-militant del Front Revolucionari Antifeixista i Patriota (FRAP) i del PSPV-PSOE, conseller amb tots i cadascun dels presidents valencians, va dissenyar-li una agenda amable. De bon matí, trobada amb el poble gitano i, a migdia, la signatura del Pacte per la Integració, a què van ser convidats centenars d'alts càrrecs de la Generalitat, empresaris, sindicats i partits de l'oposició. Els dos últims, com era de preveure, van preferir de no participar en el que no era sinó dopar el president, amb amfetamina, per a la declaració de l'endemà.

En efecte, la trobada amb l'ètnia gitana va ser un acte de fervor a favor del *Tío Paco*, com van acomiadar-lo, i la cita amb els immigrants va constatar que l'estima del president i dels consellers pels nousvinguts és extrema. L'executiu, en bloc, va acostar-se al saló de Corts del Palau de la Generalitat, que va fer-se xicotet per a l'allau de pastilles amb forma de persona que miraven d'impulsar Camps més enllà del TSJ. Cinc minuts d'aplaudiments va rebre el molt honorable tot just quan la seua honorabilitat

grinyola, com si li faltara la lletra hac. Un acte de partit —a què van faltar, tot siga dit, molts dels empresaris que no fallen a cap míting— organitzat en una dependència pública, la més important del país. Allà mateix, una ciutadana de nacionalitat romanesa va eixir a l'escenari i va adreçar-se al president com si aquest fora la fallera major, i ella, la mantenidora. L'al·locució va tancar-se de la manera més emotiva possible:

—Que valent que ets, president.

Dimarts 19, que ja no era el dia D, Camps va visitar les obres del nou hospital La Fe conjuntament amb el president d'ACS, Florentino Pérez, que aspira a retornar a la presidència del Reial Madrid. El cap del Consell, que no accepta preguntes dels periodistes, va concloure la seua intervenció davant la premsa amb una declaració institucional en què pidolava que el precandidat madrildista "no s'emporte cap jugador de cap equip de la nostra comunitat".

Campos i Costa. El dia D era el dia C, doncs. Era la vigília de l'autèntic dia D, i estrenaven el reguitzell de compareixences Campos i Costa. Víctor Campos, que fou vice-president de la Generalitat del 2003 al 2007 i secretari d'organització fins en aquell mateix any, va accedir al Tribunal Superior sense el carnet del PP a la cartera. A diferència d'uns altres afiliats que es troben en idèntica situació judicial, a Campos l'han suspès de militància. Fet i fet, l'ex-número 2 del govern valencià va passar-hi força desapercebut

Sense corbata, el gerent d'Orange Market, Álvaro Pérez. Al centre, l'ex-vice-president del Consell, Víctor Campos. A la dreta, el sastre José Tomás.

i es va limitar a comentar, a l'eixida, que el jutge li mantenia la condició d'imputat, igual com passà a Camps, Ricardo Costa i Rafael Betoret.

Precisament Costa va ser el següent a declarar. En acabar, el secretari general del PP i portaveu del partit a les Corts va argumentar que les acusacions de què és objecte es remunten a una etapa en què no ocupava cap dels dos càrrecs. Era vice-secretari general del partit i home fort al grup parlamentari, però no tant com ara. Aquesta ambigüitat de Costa va aixecar polseguera.

La intervenció de Ricardo Costa davant la premsa fou, d'una altra banda, un moment que passarà als annals de l'estrambòtic *cas Gürtel*. Amb el seu accent habitual, amb la tradicional cadència del seu accent, Costa explicava que és innocent i que aviat se sabrà tota la veritat. Un accent a què no estan acostumats a Madrid, com va quedar clar quan una periodista vinguda expressament des d'allà va tallar la seua intervenció per dir-li:

—Por favor, en castellano.

Costa, que no s'ho podia creure, no fou tan explícit en la resposta:

—¡Oye, estoy hablando en castellano!

Justament, no hi ha cap document sonor del número 2 del PP valencià expressant-se en cap més llengua.

Camps. La València més profunda —una València a l'abast de tothom, no cal ser gaire intrèpid per a endinsar-s'hi— va esclatar amb la màxima esplendor en plena primavera. Les senyeres de plàstic enva-

ien les immediacions del TSJ i evocaven les visites dels caps d'estat estrangers, sempre rebuts amb tot de banderetes del seu país. La ventada, però, havia provocat que algunes de les corones quedaren enrotllades al voltant del palet de fusta, i feia l'efecte que valencians i catalans feien pinya per Camps. La reunió bilateral celebrada el dia de la final de Copa ha encetat una nova etapa de relacions.

Per cada fan de Camps n'hi havia un de detractor, que venien a ser una quinzena de sindicalistes de la Intersindical i la CGT. La seua pancarta vertical de paper amb el lema "Amiguito del alma, ¿y las privatizaciones?" va durar entre cinc i sis segons desplegada. Tant com va trigar un home molt ben vestit a fer-la miques fins i tot arriscant-hi la vida, perquè l'estripà al bell mig del carrer, col·lapsat de cotxes que presenciaven l'escena.

—¡Muy bien, ese sí que ha tenido huevos! —va exclamar una senyora d'edat avançada que es mesclava entre el públic, bandereta en mà.

Uns altres, en esclatar cada globus, cridaven "¡presidente, presidente!", com si l'esperit de Camps hi haguera tingut a veure, des de portes endins.

Sense pancarta, als sindicalistes només els quedaven els sis globus que havien de mantenir-la erecta, però tampoc no van durar gaire estona. Quan topaven amb algun arbre, petaven, i l'explosió era molt aplaudida pels campsistes, que van aprofitar-ho per posar a prova la seua capacitat pulmonar:

—¡Más trabajar, menos marear!

—¡Sindicatos, vividores!

"Son cuatro gatos liberados y dos suramericanos —deia una dona—, y lo peor de todo es que les estamos dando de comer por el morro."

En ocasions, el silenci prenia forma a la porta del tribunal, però de seguida una veu clamava: "Yes, we Camps!", i s'hi enganxava tothom, tret d'un xic que llegia un amplíssim reportatge del Cid Campeador en una revista d'història.

La visceralitat era gran, i bé que va patir-la en primera persona un manifestant que —amb brusa i mocador de faller, i bandera valenciana amb crespó negre a la mà— exigia la dimissió de Camps. La massa se li va llançar damunt i la policia va haver d'intercedir-hi perquè no es fonguera amb el quitrà.

Camps i el seu advocat penalista Javier Boix —el millor de València— es defensaven de les escomeses del jutge Flors mentre a fora dues parelles procedents de Castelló tenien el gust de coincidir.

—Hola, Enrique!

—Home, no sabia que havíeu vingut!

—Mira, som ací des de les 9. A veure si entra prompte...

—Si ja ha entrat, dona! Ha entrat un quart d'hora abans de les 9.

—Què dius, ara? I què fem ací, *pues*?

—Esperar la *retornà*.

Guaitant l'eixida de Camps, de fet, la tensió anava *in crescendo*.

—¡Elche, Elche...!

—¡Torrevieja, Torrevieja...!

Els dos bàndols escridassaven noms de ciutats on suposadament s'han comès

actes de corrupció. També ho feia una dona jove, “mare de fa vuit mesos”, que deia al fill –sí, de vuit mesos– que “tu a chillar, cariño; cuando salga Camps yo te saco, te levanto y chillas, ¿vale?”

I és que s’acostava el moment culminant. Els “¡presidente, presidente!” guanyaven de llarg els “¡dimisión, dimisión”, i una dona ho veia del tot normal:

—Només faltava això, que *mos* lleven *lo* poc bo que tenim! Que investiguen els andalusos!

Però –oh, quin drama!– al costat seu, una altra senyora catalanoparlant va re- traure-li el comentari:

—Escolta’m, que jo sóc andalusa!

—No dic que investiguen els andalusos, dona, sinó el govern. Que se’n vagen allà a investigar, dic això!

El pas del temps no desesperava els manifestants pro-PP, que fins i tot redescobrien un passat en comú...

—Jo ja em manifestava quan estudiava a la universitat, saps?

—Dona, jo també! Jo vaig manifestar-me el 68 i tot! Abans, com ara, els estudiants estàvem molt manipulats.

—És veritat, la universitat és un niu de catalanisme.

Una mica més i disserten sobre Camus, Sartre i companyia, i els passa per alt l’eixida de Camps, que continuava feliç tot i que ja havia passat el moment de glòria. No patia cap baixada d’ànima, per això: l’esdeveniment va satisfer les expectatives que s’havia generat.

—Estoy satisfecho y muy contento de haber podido dar mi opinión sobre lo que ha ocurrido estos meses. Todo ha ido bien –va repetir a dreta, on hi havia les televisions, i a esquerra, per a les ràdios.

Tot i el maremàgnun, el xiquet de 8 mesos dormia. A la mare, tant li feia:

—¡Esto es muy divertido, podríamos venir más veces!

La resta de declarants passaren molt més desapercibuts. Álvaro Pérez –sense corbata ni *mamachicho* al costat– i Rafael Betoret –amb el seu posat de dandi habitual– van abandonar el TSJ com si no foren *vips*. Igual com va entrar i eixir l’endemà, dijous, el sastre José Tomás, que va jurar repetidament, “per Déu”, que Camps no es pagava els vestits, sinó que ho feia Orange Market.

I el president i la mare del nadó, tan feliços. Amb una mica de sort, hi tornen.

Victor Maceda

FRATS I CAMPS

El judici dels degans

Han estat els dos darrers degans de la Facultat de Dret de la Universitat de València. Carlos Alfonso, ex-magistrat del TSJ i professor de dret del treball, va ser-ho del 2002 al març passat. I Joan Carles Carbonell, catedràtic de dret penal, del 1996 al 2002. Ara diuen la seua sobre el ‘cas Gürtel’.

Quina opinió teniu de la ramificació valenciana del cas Gürtel?

—CARLOS ALFONSO: Primer de tot, cal diferenciar entre el procés judicial i el polític. En el terreny judicial és clar que hi ha alguna cosa, no se sap ben bé què ni qui n’ha estat el culpable.

En el vessant polític, també és clar que una persona ha rebut tractes de favor de la Generalitat en tot d’adjudicacions, segons que deixa intuir el sumari, i que presumeix de tenir molt bona relació amb el president de la institució, a qui a més ha fet regals. Políticament, això és